

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

Non erat officium suscep*ti libri*. auspice christo. quāvis
rudibus pene verbis compleuimus prout ingenij mediocritas tullit. Recursus em̄ propo-
siti operis sex etatibus: ad metam nostri temporis proiecti sum⁹. Estq; annus quinqua-
gesimus tercius imperij gloriosissimi imperatoris Friderici tertij. Ac filij eius incliti re-
gis maximiliani septimus. Moderniq; sumi pontificis Alexandri sexti annus sui pontifi-
catus primus. Huius nāq; munere p tot regum ac imperatorum gesta. summorumq; pon-
tificum & aliorum labores. pericula & summa exicia. Lympha exigua estuosa mare sulcantes eoventum est
quo ab initio proram direximus. Si aut parte in aliqua q; plus maris. q; minus q; oportuerit exorbitatus
est a veritatis tramite sapienti emendationi relinquimus. Si vo quicq; labore isto in pteritor⁹ gestor⁹ cogni-
tionem ac figuraz oblectationem deduxerimus deo gratiaz largitori laudes exhiberi cupimus. Restant tā
dem ppaucia de septima & vltima etate ac fine seculi mundanaz rez in huius operis calce differēdū. ne prio-
ra oīa sine laudabili fine irrita & infructuosa esse videantur nisi diuinū premiu b̄titudinis ppetue subseq̄tur

Min primordio operis de principio mundi explicauimus
et diuine l̄re ad scientiam veritatis nos erudiunt. mundum deniq; finem habiturum. Ne quo
nunc in fine operis differemus. Plato em̄ qui de mundi fabricatione differuit id explicare non
potuit. qui celeste mysteriū qđ no nisi a prophetis ac deo discif ignorabat. ideo imperpetuum
dixit esse fabricatum. quod longe secus est. qm̄ quicquid est solido & graui corporea ut initū cepit aliquā. ita
et finem capiat necesse est. Nam aristotiles cu no videret quēadmodum posset tanta rez magnitudo interi-
re & hanc pscriptionem vellet effugere. semper ait fuisse mundū ac semper futurum. Cū tamen terrā & aquā
et ignem disperire. consumi extinguiq; videamus. que sunt rotiq; mundi partes. Intelligitur totus esse mor-
tale cuius membra sunt mortalia. ita sit vt natum sit quicqd potest interire. Sed & omne quod sub visu oculi
lorum venit & corporale (vt ait plato) & solubile sit necesse est. Epicurus igit (auctore democrito) veridicus
in hac re fuit. qui ait & ortū aliquā & aliquā esse peritū. Propinquante tandem huius termino seculi huma-
narum rez statum cōmutari necesse est & in deterius nequicia inualesce prolabi. vt iam nostra hec tempo-
ra quibus iniquitas & malitia vscq; ad summū gradū crevit. In illius tamen insanabilis mali compatione
felicia & ppe aurea possint iudicari. ita em̄ iusticia rarescet. ita impietas & auaricia & cupiditas & libido cre-
bescet. vt si qui tum forte fuerunt boni prede sint sceleratis ac diuexentur vndiq; ab iniustis. Soli autes ma-
li opulentii sint. boni vo in omnibus contumelij atq; in egestate iacentur. Confundetur omne ius & leges
interibunt. Nihil tunc quisq; habebit. nisi aut quesitu manu. audacia & vi omnia possidebunt. non fides in
hominibus. non pax. non humanitas. non pudor. non veritas erit. atq; ita neq; securitas. neq; regimen ne
q; requies a malis vlla. Omnis em̄ terra tumultuabitur. frement vndiq; bella. omnes ḡetes in armis erūt
et se in uicem oppugnabunt. Cuiusque finitime inter se preliabuntur. Tunc pugnabit gladius orbem metes
omnia & tanq; messem cuncta psterens. Postremo vo tam detestabile atq; ab hominandū tempus existet
q; nulli hominū sit vita iocunda. Euentur funditus ciuitates atq; interibunt. non modo ferro atq; igni.
verū etiā terremotibus assiduis & alluvie aquaz & morbis frequentibus & fame crebra. Aer em̄ viciabitur
& corruptus & pestilens fiet & modo importunis imbribus. modo inutili siccitate. nunc frigoribus. nunc e/⁹
stibus nimis. nec terra homini dabit fructuz. nec seges quicq;. non arbor. non vitis seret cuz in flore spem
maximam dederint. in fruge decipient. fontes quoq; cum fluminibus arescent ut ne potus quidē suppetat.
et aque in sanguinem aut amaritudinem mutabuntur. Propter hec deficient & in terra qdrupedes & in aere
volucres & in mari pisces. Prodigia quoq; in celo mirabilia mentes hominū maximo terrore confundent.
Qui igitur cessa tenent dominia atq; imperia eos aperire oculos & aures reserare hec sequentia & preterita
tempora persuadent ne eos letifer somnus obrepat. Vigilantes aspiciant quibus quātisq; fortune trag-
ulis pectus gerant. cū eius viribus humana non obstare consilia queant. & ex preteritis gestis q; in lubrico
positi sint animaduertant & auaricie. luxui. furori. iactantie ambitioniq; parcentes. letis ponere modum di-
scant. memorantes dū amplias leticia mentes. aut aliquo irritatas euentu aliquod enorme subintrat. Ea
lege eos aggerē cōscendisse qua ceteros ruituros. si librauit in puncto penasq; offensis daturos. Vos igit
qui appropinquare diem illum cernitis quo sit ex hac vita migrandum. Deum summum veneratione co-
lite & integro affectu diligite. Sequimini sapientiam & virtutes apprehendite. honorate dignos. amicos
summa cum fide seruate. prudentum consilia sumite & benignos vos moribus exhibete. humanitate & iusti-
cia vt innocentes ad iudicium venire possitis.